

Pintér Sándor Belügyminiszter

miniszter@bm.gov.hu

Papp Károly Országos-rendőrfőkapitány

orfkvezeto@orfk.police.hu

Dr. Gyurosovics József Hajdú-Bihar megyei rendőr-főkapitány

titkhajdumrfk@hajdu.police.hu

Tisztelt Címzettek!

Alulírott emberi jogi szervezetek a 2013. szeptember 5. napján a Hajdú-Bihar megyei Konyár település általános iskolája előtt történt incidenssel kapcsolatban kiadott rendőrségi és belügyminisztériumi közleményekre reagálva az alábbiakra kívánjuk felhívni figyelmüket:

A Hajdú-Bihar megyei Rendőr-főkapitányság közleménye szerint 2013. szeptember 5-én 10 óra körüli időben bejelentés érkezett arról, hogy a konyári általános iskola előtti buszmegállóban megállt egy autóbusz, arról többen leszálltak, énekelni kezdtek, majd közülük többen rágyújtottak. A rendőrség a helyszínre érkezve huszonhat személyt igazoltatott, akik ezt követően a busszal elhagyták a települést.

A közlemény álláspontunk szerint rendkívül ellentmondásos. Kérdéses, hogy a rendőrség miért menne ki egy helyszínre egy olyan bejelentés alapján, amely szerint emberek egy csoportja énekel és dohányzik, vagyis nem folytat jogsértő magatartást. Nem látjuk a jogalapot arra sem, hogy az utcán békésen énekelő és dohányzó embereket a rendőrség igazoltassa.

A sajtóban ugyanakkor már az incidens napján nyilvánosságra kerültek helyi szemtanúktól származó beszámolók, amelyek az eseményeket teljesen más megvilágításba helyezik. A beszámolók szerint, miután a busz megállt a konyári általános iskola előtt, amely diákjainak többsége roma származású, a társaság leszállt a buszról és fenyegetően lépett fel az iskola roma származású diákjaival szemben. A Himnusz, a Székely himnusz eléneklése, valamint a Ria-ria-Hungária rigmus skandalása mellett, a szurkolók romaellenes kifejezéseket is kiáltottak (pl. „büdös cigányok, nemsokára visszajövünk”), és mutogattak is (pl. nyak elvágására utaló mozdulat). A szurkolók közül többen jól látható helyen vizeltek is. A náluk lévő sörös dobozokból ittas állapotukra lehetett következtetni. Mindezen megbotránkoztató és

megfélemlítő eseményeket az iskola udvarán tartózkodó diákok és tanárok is észlelték, utóbbiak a gyerekeket beterelték az iskola épületébe.

A rendőrségi közlemény is tartalmazza, hogy az autóbusz Debrecenből tartott Bukarestbe, a Románia-Magyarország válogatott labdarúgó mérkőzésre. A megyei rendőr-főkapitányság számára is nyilván tudott tény az, hogy Konyár nem esik útba Debrecenből Bukarest felé haladva, Konyár felé ugyanis le kell térni az országútról, és az iskola nem a település határában található. E tény, továbbá a szemtanúk – részben nyilvánosságra is került – panaszai alapján tehát felmerül a gyanúja annak, hogy a településre célzatosan ment a társaság és feltehetően az sem véletlen, hogy épp a túlnyomórészt roma diákokat oktató tanintézmény előtt álltak meg. Ebben szerepe lehetett annak is, hogy a társaság tagja volt az a Vígh Szilárd is, akit országosan ismert romaellenes megnyilvánulásai miatt rendkívüli felmentéssel bocsátott el az iskolából a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ ez év februárjában.

A rendelkezésre álló valamennyi információ alapján álláspontunk szerint fennáll a gyanúja annak, hogy a buszról leszállt társaság tagjai közösség tagja elleni csoportos erőszakot követtek el. A Büntető Törvénykönyv 216.§ (1) szerint: *Aki más valamely nemzeti, etnikai, faji, vallási csoporthoz vagy a lakosság egyes csoportjaihoz tartozása vagy vélt tartozása, így különösen fogyatékosága, nemi identitása, szexuális irányultsága miatt olyan, kihívóan közösségellenes magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy az adott csoport tagjában riadalmat keltsen, büntetett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.*

A tényállás a garázdaság szabálysértését ötvözi a csoporthoz tartozás miatti elkövetéssel, tehát lényegében az előítélet indítékkal. A konyári esetben véleményünk szerint a romaellenes indíték, illetve a riadalomkeltésre alkalmas, kihívóan közösségellenes magatartás gyanúja fennáll, ezért az eljárást a rendőrségnek hivatalból meg kellett volna indítania.

Amennyiben a helyszínre érkező rendőrök észlelték a jogsértő magatartást, akkor a rendőrségi törvény értelmében kötelesek lettek volna előállítani a garázdálkodókat. Amennyiben a helyszínre érkezéskor nem tapasztaltak jogsértést, akkor is kötelesek lettek volna az igazoltatáson túl az eljárást megindítani, a bizonyítási eszközöket összegyűjteni, a tanúkat meghallgatni.

Információink szerint a konyári iskolán kettő, míg a szemben lévő épületen egy térfelügyelő kamera van. A rendőrség egyértelműen megállapíthatta volna a tényállást a térfelügyelő kamerák felvételei alapján, és ezek nyilvánosságra hozatalával alátámaszthatta volna, hogy jogszerűen járt el. Ez azonban nem történt meg.

Alulírott emberi jogi szervezetek aggodalmukat fejezzük ki amiatt, hogy a rendőrség kettős mércét alkalmazva, ismételten nem lép fel egy romák ellen elkövetett gyűlölet-bűncselekmény gyanúja esetén. Álláspontunk szerint mind a nemzetközi, mind pedig a magyar jogszabályoknak megfelelően a rendőrségnek kötelessége az egyenlő bánásmódhoz való jog feltétlen tiszteletben tartásával eljárni, és hatékonyan fellépnie bűncselekmény felmerülésének gyanúja esetén.

Fentiekre tekintettel, kérjük a T. Címzetteket, hogy indítsanak vizsgálatot a rendőrség eljárásnak jogszerűsége tekintetében, és az alulírott emberi jogi szervezeteket tájékoztassák a vizsgálat eredményéről!

Tájékoztatjuk a T. Címzetteket, hogy Muhi Erika a Mászág Alapítvány képviselője a mai napon feljelentést tett a Hajdú-Bihar Megyei Főügyészségen az eseményekkel kapcsolatban, közösség tagja elleni erőszak gyanúja miatt.

Budapest, 2013. szeptember 11.

Tisztelettel,

Amnesty International Magyarország képviseletében Demeter Áron,
kampánykoordinátor
Esélyt a Hátrányos Helyzetű Gyerekeknek Alapítvány képviseletében Mohácsi
Erzsébet, elnök
Európai Roma Jogok Központja Alapítvány képviseletében Dezideriu Gergely,
igazgató
Háttér Társaság képviseletében Dombos Tamás, ügyvivő
Nemzeti és Etnikai Jogvédő Iroda képviseletében dr. Muhi Erika, igazgató
Társaság a Szabadságjogokért képviseletében dr. Kapronczay Stefánia, elnök

A kiadmány hitelül:

Dr. Jovánovics Eszter
Társaság a Szabadságjogokért
Programvezető